

УДК 658.8

М. Васелевський

Громадська вища школа підприємництва і управління в, м. Лодзь, Польща

ГЛОБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

© Васелевський М., 2002

Проаналізовано динаміку поширення Інтернету у світі та зокрема у Польщі, розглядаються перспективи розвитку глобальної мережі.

Dynamics of distribution Internet in the world and in particular in Poland is analysed, the prospects of development of a global network are considered.

1969 рік увійшов в історію як початок революції у світовій комунікації. У цьому році виник проект ARPAnet, який з'єднав суперкомп'ютери і академічні осередки в усьому світі, однак здебільшого у США. В середині 80-х років почалась повільна експансія Інтернету, а справжній вибух відбувся в середині минулого десятиліття. У той час ніхто не міг припустити, що мережа, яка на початку з'єднувала лише кілька хостів і мала забезпечити зв'язок у разі ядерної атаки і знищення якогось із вузлів, досягне таких розмірів і стане небезпечною такою мірою, що може стати причиною воєнного конфлікту з використанням навіть ядерної зброї.

На щастя, сценарій “Воєнних ігор” досі не здійснився. Інтернет сьогодні – це не тільки загроза, але і величезний потенціал відомостей, знань, контактів і задумів. Не було досі у світі такого медіа-засобу, який у такий простий спосіб з'єднував би між собою так багато людей. Мережа розвивається так динамічно, що вже віддавна є гігантською глобальною метрополією. До її послуг звертаються понад 350 мільйонів осіб різних націй і релігій.

Фірма Ipsos-Reid в кінці 2000 року виконала дослідження серед 28 тисяч користувачів Інтернету. Відсоток осіб, які користувались мережею протягом місяця перед дослідженням, наведені на рис. 1 і 2. Наведені графічні дані стосуються порівняльного дослідження у 1999 і 2000 роках (дослідження, які позначені зірочкою *, стосуються населення, що проживає у міських регіонах). Найбільший відсоток осіб, які користувались мережею, відзначено у Швеції (65 %), на другому місці опинилась Канада (60 %), яка випередила США (59 %).

Глобальна метрополія живе життям нон-стоп, обплітаючи світ сполученнями, які безупинно передають пакети інформації, створюючи комунікаційну оболонку планети.

Інтернет служить для пересилання даних, але переносить він щоразу іншу інформацію. Ще декілька років тому електронна пошта, яка обслуговувалась у знаковому режимі, була достатньою для майже усіх користувачів Інтернету. Сьогодні електронну пошту можна відправити майже з кожного домашнього пристрою, Web доступний майже на кожному комп'ютері, а за допомогою WAP-а можемо налагоджувати контакт зі світом, коли знаходимось за межами кабельної мережі.

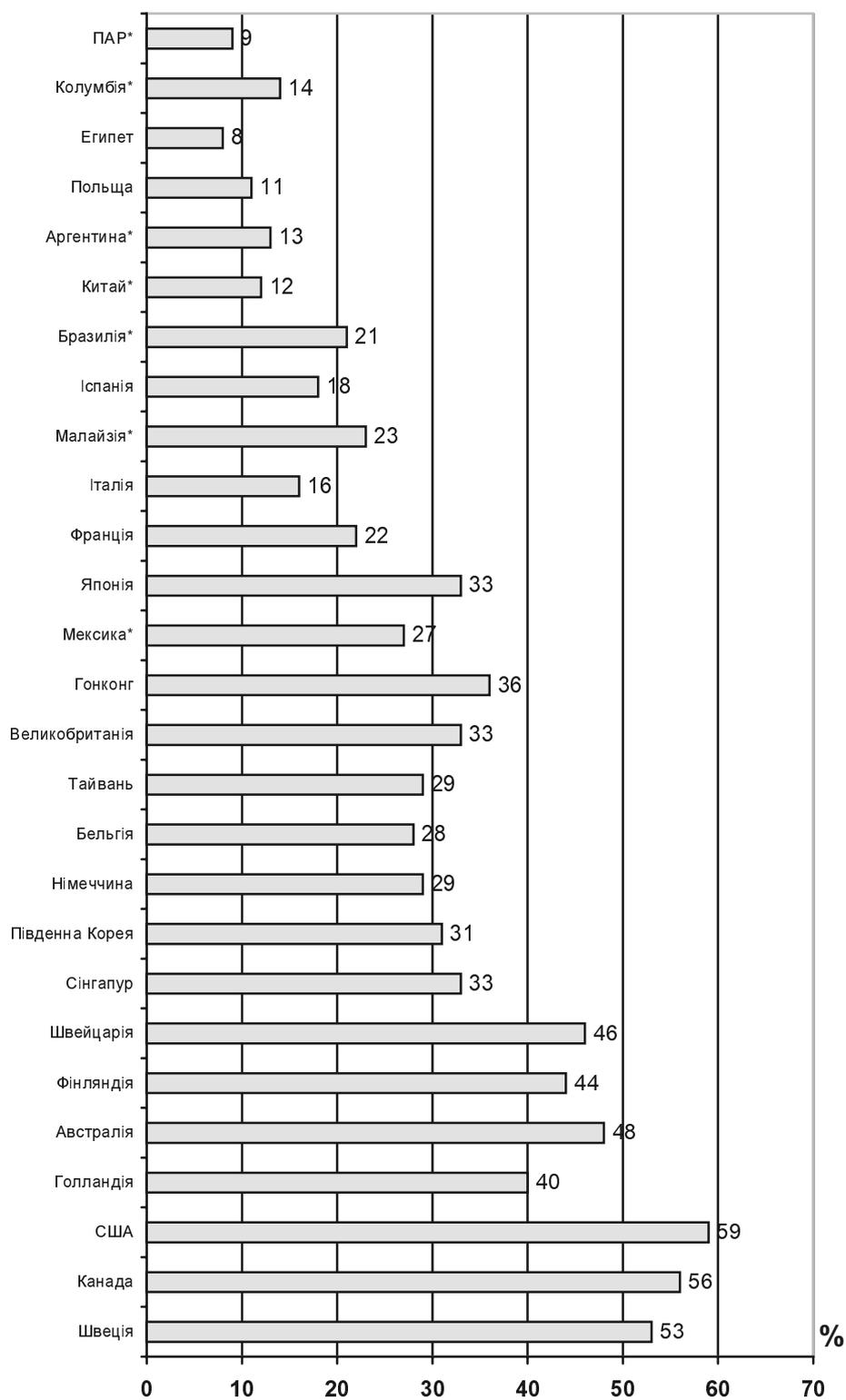

Рис. 1. Інтернет у вибраних країнах у 1999 році

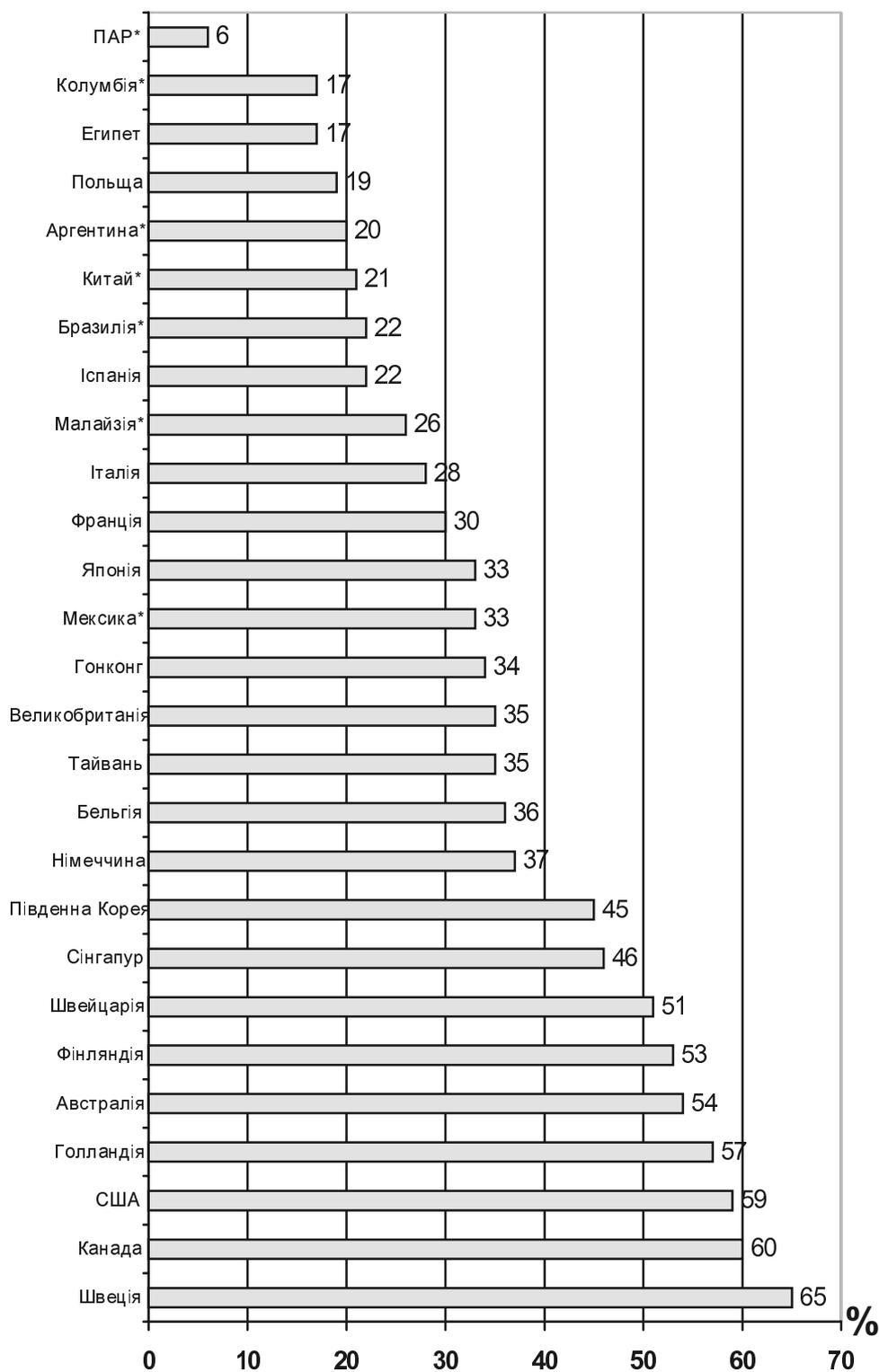

Рис. 2. Інтернет у вибраних країнах у 2000 році

Важко знайти сферу життя, у якій ще не залучена мережа. Вона є майже всюди: в медицині, освіті, торгівлі, бізнесі, політиці, комунікації. У табл. 1, 2 наведена динаміка збільшення користувачів Інтернету в Польщі за останні п'ять років. Популярність цієї форми комунікацій була несподіванкою для усіх.

Таблиця 1

**Кількість інтернетівських доменів, зареєстрованих
у Польщі у 1997 – 2000 роках**

	31 грудня 1997	31 грудня 1998	31 грудня 1999	31 грудня 2000
Домен.pl	273	3445	10572	36879
Функціональні домени, наприклад, com.pl	4542	12040	23100	48936
Регіональні домени, наприклад, waw.pl	394	964	1954	4319
Разом	5209	16449	35629	90134

Таблиця 2

**Кількість інтернетівських доменів, зареєстрованих
у Польщі із січня до травня 2001 року**

	31 січня	28 лютого	31 березня	31 квітня	17 травня
Домен.pl	38558	42126	45340	48050	49198
Функціональні домени, com.pl	50239	52652	54711	56502	57210
Регіональні домени, waw.pl	4515	4893	5223	5784	6336
Разом	93312	99671	105247	110336	112744

Для блискавичного поширення Інтернету вирішальною, насамперед, була простота ведення кореспонденції. Усі обмеження, відомі для традиційних медіа-засобів, зникли. Час і місце перестали відігравати будь-яку роль. Значення мають лише доступ до мережі та вимоги з погляду вміння користування послугами мережі, які зменшуються з року в рік.

Легкість ведення діалогу призвела до того, що Інтернет широко використовується юридичними особами як інструмент ведення бізнесу. Адже саме від комунікацій великою мірою залежить фінансовий побут підприємства. У певному сенсі впровадження Інтернету на підприємствах ініціювало зміни способів їх функціонування, аналогічно до впровадження факсів або навіть самих телефонів. Однак масштаб змін, викликаних мережею, є незрівнянно більшим.

З одного боку, мережа – це чудовий засіб комунікації, з іншого – просто ідеальний засіб для хакерів, які бажають без дозволу читати чужу кореспонденцію. Інтернет – це справжня скарбниця інформації і знань, але також великий смітник, в який потрапляють інформація та погляди, які не можуть знайти місце у паперовому світі. Порнографія, насильство або ксенофобія співіснують в мережі з музикою, літературою й релігією. Не важко часом не погодитись з тими, хто проголошує гасло: “Нема демократії для ворогів демократії”, хто хоче закрити інтернетівські вітрини, на яких проголошується вміст, який є ворожим або образливим для інших людей.

Свобода висловлювання думок, свобода у пересиланні і публікуванні своїх поглядів надалі є головними гаслами Інтернету.

Свобода копіювання та безоплатність творів, які публікувались у мережі, була рушієм ще однієї світової революції. Саме через Інтернет доступ до програмних продуктів “open source” став дійсно вільним. Виключно завдяки Інтернету виник і використовується Linux, автори якого доводять собі і світові, що можна розробити і повністю безкоштовно поширювати операційну систему через загальнодоступну світову мережу. Це завдяки мережі вона може розвиватися і надалі поширюватися.

Зовсім без оплати Інтернет обійтися не може, адже хтось мусить утримувати необхідну інфраструктуру. Користувач оплачує доступ до мережі. Водночас зростання популярності Інтернету є можливим тільки тоді, коли користування ним буде дуже дешевим. Якщо так станеться, то хто буде платити за розбудову сполучень, яка є необхідною для того, щоб справитися з посиленням рухом?

Своєю чергою, автори програмних продуктів і проєктанти інтернетівських сторінок намагаються наситити їх інформацією в такому обсязі, наскільки це є можливо. Сервіси розбухають із дня на день, а пропускна здатність мережі доступу сама собою не зростає. Замість оптимізації для параметрів мережі вже розроблені рішення, створюються нові прикладні програми. Однак пропускна здатність домашнього стику 33,6 Кб/сек, яка зустрічається найчастіше, очевидно, не є відповідною для того, щоб пересилати людям відео на замовлення, як часто пропонується.

Проблему могло б вирішити впровадження оплат за дані, які пересилаються – подібно тому, як нині це відбувається у традиційній телефонії. Завдяки цьому рух обмежився би до необхідного мінімуму, водночас зросла б безпека у мережі. Оскільки на пересканування кожної сторінки хакер мусив би витратити частину долара, напевно, кількість бажаючих вести таку діяльність значно б зменшилась. Нині вони є справжнім лихом із погляду можливості безкоштовної атаки сайтів методами DoS (denial of service – відмова у послугі). Варто зауважити, що у світі голосової телефонії такі дії не зустрічаються. Конкуренти не блокують взаємно телефонні лінії – це занадто дорого коштує! Проте чи впровадження оплати за пересилання даних сьогодні є можливим?

Невідомо, якою буде комунікація через Інтернет через кілька років. Чи поширяться передбачувані нині послуги, такі, як інтерактивне телебачення, відеоконференції або електронна торгівля – важко сказати. Можна з впевненістю стверджувати, що у XXI сторіччі і надалі будуть пересилатися пакети з даними.